

De Zoo van Zwartelgoud: feit of fictie? - door Lien Vande Kerkhof

In mijn lezing “De Zoo van Zwartelgoud: feit of fictie?” geef ik kinderen een kijkje in het maakproces van mijn boek.

Ik gebruik voorleesfragmenten en de bijbehorende illustraties van Davien Dierckx. En ik laat historische documenten zoals oude foto's en krantenartikels zien. Tijdens de interactieve sessie speel ik voortdurend haasje-over tussen deze elementen om te demonstreren hoe fictie en feiten in mijn boek naadloos in elkaar overvloeien. *De Zoo van Zwartelgoud* vertelt namelijk het verbazingwekkende relaas van de Zoo van Zwartberg, de dierentuin uit Limburg die verwaarloosde dieren opving, maar in de jaren '90 de deuren sloot. Maar wel met een flinke scheut fantasie...

Twee voorbeelden van hoe de lezing eraan toegaat:

Na een fragment uit het hoofdstuk “De ontsnapte bavianen”, neem ik er het echte krantenartikel uit 1987 in Het Belang van Limburg bij: “Bavianen zetten Genk op

stelden". We gaan in op mijn verzonnen verhaal én op de echte feiten. (En voor wie dacht dat ontsnapte apen tot het verleden behoren? 13 mei 2022: *Bonobo Zamba ontsnapt uit verblijf in Planckendael*). Ik maak de kinderen duidelijk wat ik van de ontsnappingscène heb gemaakt en ik kaats de bal terug: als zij auteur waren van het verhaal, wat zouden zij de ontsnapte bavianen dan laten doen?

In een ander fragment lees ik voor hoe Helena Dollepoet, de directeursvrouw, aan hoofdpersoonage Sammy uitlegt dat er in de Zoo van Zwartelgoud alleen maar knuffelleeuwen wonen. “Als je ze al vanaf hun geboorte vertroetelt, blijven ze ongevaarlijk”, zegt ze wanneer ze haar echtgenoot ziet knuffelen met zijn favoriete leeuw. De tekening die bij het hoofdstuk wordt is gebaseerd op een iconische foto van dierentuin Marcel Wauters en zijn leeuwen, die ik er ook bij haal. Wat vinden de kinderen van deze houding tegenover dieren? Zouden ze ook met leeuwen willen knuffelen? Zou dit nu nog mogen in dierentuinen? Waarom niet?

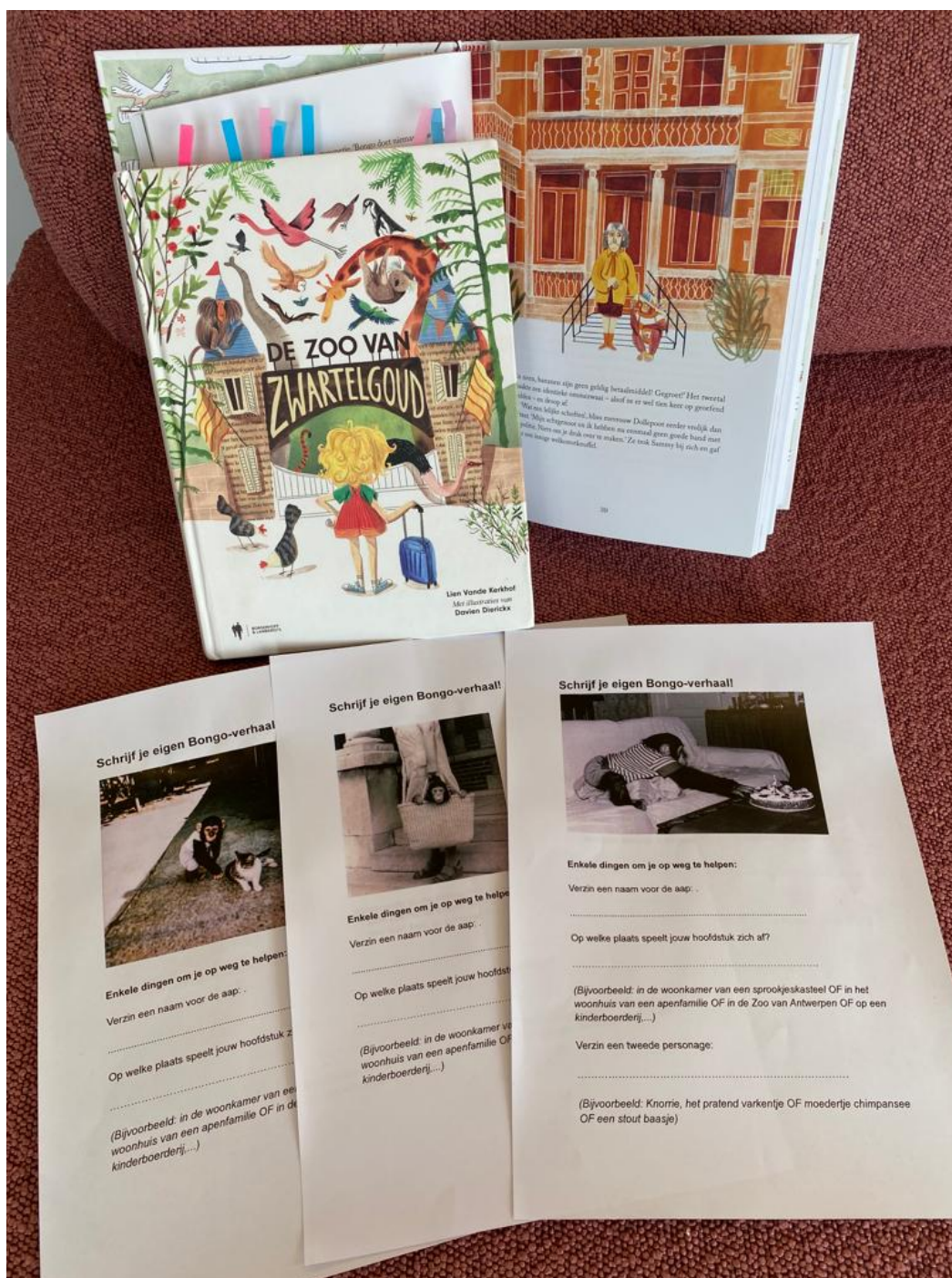

Terwijl ik kinderen warm maak om zelf verhalen te schrijven (of te verzinnen) op basis van een stukje geschiedenis, zet ik hen ook aan het denken over wat nu goed of slecht is. Omdat de liefde voor de dieren van het directeurskoppel zo groot is, blijft er al snel geen plekje meer over in de dierentuin en raakt die overvol. Maar ook de actievoerders van het Antikhok(!) bedoelen het goed. Kan een verhaal ooit zwart-wit zijn, of heeft het altijd twee kanten? Voor kinderen uit Genk en omstreken is dit trouwens ook een verrassend stukje geschiedenis!

Afronden doe ik met een opdracht (voor thuis of op school). Kinderen mogen zelf een poging wagen om een hoofdstuk te schrijven op basis van een foto.

Bongo is de held van het boek. Davien tekende de chimpansee - die echt heeft bestaan - op verschillende manieren. Ik haal er een stuk of vijf foto's bij van de echte Bongo. Bongo in de koets, Bongo die de kaarsjes op een verjaardagstaart uitblaast, Bongo in een boodschappentas, Bongo met een papfles,... Elk kind mag zijn of haar favoriete foto kiezen. De opdracht is heel simpel: verzin een kort verhaal op basis van dit beeld. Ik lees mijn eigen verzonden Bongo-verhaal voor om hen op weg te helpen.

Extra: Per vijf boeken die scholen (voor de klas, maar evenzeer leraren privé) van mij kopen, geef ik één boek 'cadeau'. Maar dat boek moet wel dienen om de leerling met het leukste Bongoverhaal te belonen! Zo hoop ik kinderen extra te stimuleren om ook in hun pen te kruipen. Het voorbeeld zie je onderaan dit document.

Hoe boek je een lezing?

Omdat ik erkend ben als auteur bij Literatuur Vlaanderen heb ik recht op een subsidie van 100 euro. Nadat wij een afspraak hebben gemaakt over de datum, het tijdstip en de prijs kan de boeker een subsidie aanvragen voor mijn lezing via <https://www.auteurslezingen.be/> Let op: dit moet minstens een maand voor de lezing gebeuren.

Na afloop van de lezing vullen zowel de auteur als de organisator een verslag in. Voor een organisator is dat verplicht, voor een auteur optioneel. Beide kunnen kiezen of het verslag zichtbaar is voor de ander of niet.

Wanneer Literatuur Vlaanderen het verslag van de organisator heeft ontvangen, betaalt ze het totaalhonorarium (inclusief subsidie) aan de auteur. Literatuur Vlaanderen stuurt ook een factuur naar de organisator om de eigen bijdrage en de vervoersonkosten te innen.

Benodigheden

Voor groepen met meer dan tien kinderen is groot scherm/beamer waarop ik mijn laptop kan aansluiten handig. Ik bundel foto's en illustraties in een powerpoint.

Prijs

Ik hanteer het minimumtarief voorgesteld door Literatuur Vlaanderen.

Scholen: vervoersonkosten + minimaal 135 euro honorarium (inclusief subsidie);

Leesclubs: vervoersonkosten + minimaal 160 euro honorarium (inclusief subsidie);

Bibliotheken: vervoersonkosten + minimaal 135 euro honorarium (inclusief subsidie) voor schoolpubliek;

Vervoersonkosten + minimaal 160 euro honorarium (inclusief subsidie) voor algemeen publiek;

Socio-culturele verenigingen en andere: vervoersonkosten + minimaal 160 euro honorarium (inclusief subsidie) voor algemeen publiek; vervoersonkosten + minimaal 135 euro honorarium (inclusief subsidie) voor specifiek doelpubliek in het kader van interculturaliteit of armoedebestrijding;

Schrijf je eigen Bongo-verhaal!

Enkele dingen om je op weg te helpen:

Verzin een naam voor de aap: .

.....

Op welke plaats speelt jouw hoofdstuk zich af?

.....

(Bijvoorbeeld: in de woonkamer van een sprookjeskasteel OF in het woonhuis van een apenfamilie OF in de Zoo van Antwerpen OF op een kinderboerderij,...)

Verzin een tweede personage:

.....

*(Bijvoorbeeld: Knorrie, het pratend varkentje OF moedertje chimpansee
OF een stout baasje)*

Wat gebeurt er in dit hoofdstuk?

.....

.....

.....

.....

.....

*(Bijvoorbeeld: Iemand heeft zout in de taart gedaan om de chimpansee
een lesje te leren, hij eet immers altijd al het lekkers op OF een stout
baasje wil zijn aap verkopen OF de chimpansee is op zoek naar een
nieuw vriendje)*

Wat is de titel van het hoofdstuk?

.....

Schrijven en tekenen maar!

Schrijf je eigen Bongo-verhaal! (eigen voorbeeldje)

Verzin een naam voor de aap:

Toetje

Op welke plaats speelt jouw hoofdstuk zich af?

In het huis waar Toetje met zijn apenfamilie woont

Verzin een tweede personage:

Chocolada, de moeder van Toetje

Wat gebeurt er in dit hoofdstuk?

Omdat Toetje altijd alle koekjes, snoepjes en gebak opeet, wil zijn moeder hem een lesje leren. Ze bakt een taart die er overheerlijk uitziet. Maar stiekem heeft ze de suiker vervangen door een hele pot met zout.

Wat is de titel van het hoofdstuk?

De Foptaart

Schrijven maar!

De Foptaart

Chocolada, de moeder van Toetje, is boos. Haar apenzoon heeft immers alweer alle gebakjes van de bakker tot de laatste kruimel opgepeuzeld. De verse kom met rijstap is verdwenen uit de koelkast. Alle dropjes zijn uit de snoepbokaal gevist. Twee dagen geleden waren zelfs de pralines die ze voor haar verjaardag had gekregen allemaal verdwenen. En vorige week waren de vijf zakken chips die ze in de supermarkt had gekocht op in minder dan een halve dag! “Stoute snoepkous”, roept Chocolada dan meestal, “straks snoep je je nog ziek, of erger, straks ontploft je apenbuik!” Maar hoe de moeder van Toetje ook gilt of dreigt, Toetje snoept en snoept en snoept.

Op een dag besluit Chocolada om haar zoon een lesje te leren. Ze bakt een grote slagroomtaart die er overheerlijk uitziet, maar stiekem niet te eten is. Ze vervangt de suiker immers stiekem door een heel pak zout. “Toetje, ik heb een taart gebakken en zet hem in de woonkamer”, roept ze terwijl ze haar baksel uit de oven haalt. “Hij is voor ons bezoek straks. Niet aankomen hoor! Ik ga even naar de winkel.”

Toetje staart de slagroomtaart met grote ogen aan. “Njammie”, likt hij zijn lippen af zodra zijn moeder in de auto zit. “Denkt mijn mama nu echt dat ik deze taart niet ga opsmullen? Deze mooie, grote, kleurrijke slagroomtaart? Wat is ze dom!” Hij grijpt een groot stuk vast met beide poten en neemt een nog grotere hap. Nog geen seconde later zet hij een walgelijke snoet op. “Jakkes!” spuwt hij. “Dit is de allervieste taart die ik ooit gegeten heb! Ik snoep nooit meer!”

Wie denkt er dat Toetje zijn lesje wel heeft geleerd?